

SOCIOEKONOMSKE I KLINIČKE ZNAČAJKE BOLESNIKA S KOPB-OM: INFORMIRANOST, SAMOZBRINJAVANJE I SPREMNOST NA KORIŠTENJE DIGITALNIH ALATA

RANILOVIĆ D.¹, Tokić Vuksan Ćusa T.², Vuletić T.³, Đuzel M.³, Butković F.³, Andrić A.³, Ostojić J.³, Vukić Dugac A.^{4,5}

¹ KB Dubrava, Zagreb, Croatia
Zavod za pulmologiju

² Poliklinika za bolesti dišnog sustava, Zagreb, Croatia

³ Klinički bolnički centar Zagreb- Klinika za plućne bolesti, Zagreb, Croatia

⁴ Klinički bolnički centar Zagreb- Klinika za plućne bolesti, Zagreb, Croatia
Zavod za respiracijske infekcije

⁵ Medicinski fakultet – Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Croatia

Objective:

Cilj ovog presječnog istraživanja bio je analizirati socioekonomske i kliničke karakteristike bolesnika s kroničnom opstruktivnom plućnom bolešću (KOPB) te procijeniti razinu njihove informiranosti, mogućnosti samozbrinjavanja bolesti i spremnosti na korištenje digitalnih alata u praćenju bolesti. Istraživanje je provedeno u sklopu europskog projekta JARED.

Methods:

U istraživanje su uključena 203 ispitanika s dijagnozom KOPB-a. Podaci su prikupljeni putem strukturiranog upitnika o znanju o KOPB-u putem Ambulante za opstruktivne bolesti pluća Klinike za plućne bolesti Jordanovac i Poliklinike za bolesti dišnog sustava. Upitnik je uključivao demografske podatke (dob, spol, obrazovanje), pušački status, trajanje bolesti te pitanja o znanju i ponašanju vezanom uz bolest. Također su analizirani podatci o korištenju digitalnih alata, uključujući traženje dodatnih informacija o bolesti putem interneta, spremnost na korištenje aplikacija te sudjelovanje u online edukacijama. Provedena je deskriptivna statistička analiza kojom su izračunate srednje vrijednosti, rasponi i učestalosti odgovora, s ciljem identifikacije glavnih obrazaca u populaciji.

Result:

Prosječna dob ispitanika iznosila je 68,2 godine (raspon 38–92), oba spola su gotovo jednakozastupljeni 52% muškarci - 48% žene. Analiza pušačkog statusa pokazala je da su ispitanici dugogodišnji pušači, s prosječnim pušačkim stažem od 32,6 godina i prosjekom od 17,2 cigarete dnevno. Većina ispitanika pokazuje adekvatnu razinu osnovnog znanja o bolesti, pri čemu 88% ispitanika navodi da zna pravilno koristiti inhaler, a oko 75% navodi kako poznaju svoje lijekove i njihovu svrhu. Unatoč tome, 62% sudionika izražava potrebu za dodatnim informacijama i podrškom. U kontekstu korištenja digitalnih alata rezultati ukazuju na ograničeno korištenje alata za informiranje, iako više od polovice ispitanika pokazuje interes za korištenje aplikacija za praćenje bolesti. Također, 61% ispitanika nije sigurno u svoje digitalne vještine, što predstavlja prepreku implementaciji kompliciranih digitalnih rješenja.

Conclusion:

Unatoč relativno visokoj razini informiranosti o bolesti u području pravilne primjene inhalacijske terapije i prepoznavanja simptoma bolesti, uočava se diskrepancija između

deklarativnog znanja i stvarne kontrole bolesti. Značajan udio ispitanika i dalje navodi učestalost prisutnosti simptoma, što upućuje na ograničenu učinkovitost postojećih edukacijskih i terapijskih pristupa svakodnevnoj praksi. Ovi nalazi sugeriraju da buduće intervencije trebaju biti usmjerene na prilagođene modele zdravstvene skrbi koji kombiniraju kontinuiranu edukaciju, individualiziranu podršku i tehnološki pojednostavljene digitalne alate. Potrebno je posebno naglasiti potrebu za povećanjem digitalne i zdravstvene pismenosti kako bi se omogućila što učinkovitija primjena suvremenih modaliteta liječenja i praćenja.